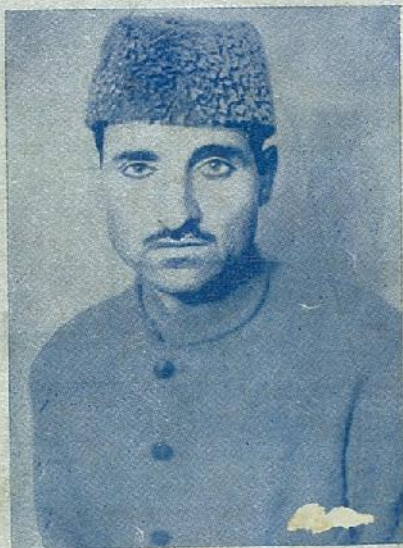

بانگِ انقلاب

رجسٹر کا شمیری

شیخ غلام محمد سائنتا جران کتب
دار کا قریب منزل مایمہ بانسہ میرا کدل میں

بانگِ انقلابِ کشمیری

مصنّف

عبدالستار رنجورا عظمیٰ کشمیری کی گام پلوا مہ

پبلشرز

شیخ غلام محمد راینڈ سنسز تاجران کتب

و مالکان قزل منزل المسمیہ بازار امیر اکبر لہر نگر کشمیر

قدو گیسو میں قمیص و کوہ کن کی آزمائش ہے
جہاں ہمیں وہاں دارورین کی آزمائش ہے
غالب

اعلان ضروری

اس کتاب کے جملہ حقوق بحق شیخ غلام محمد رائد سنہ محفوظ ہیں
جو شخص اس کتاب کو جزو یا سالم طور چھاپنے کی کوشش کرے گا۔
اس کی خلاف قانونی کارروائی کی جائیگی۔

(رجسٹرڈ کاسٹمیری)

فهرست مضامین

مضمون

شماره

شماره

۵	غزل	۱
۶	غزل	۲
۸	قومی انقلاب	۳
۱۰	خطاب به نوجوانان شیر	۴
۱۱	فریاد بلبل	۵
۱۳	فریاد بلبل	۶
۱۷	پیچرک جالوز	۷
۲۰	سلاش کن	۸
۲۱	کاشش گریه کن	۹
۲۵	غزل	۱۰
۲۶	بلبل کن	۱۱
۲۸	پیام استقبال	۱۲
۳۰	پیام امن	۱۳
۳۲	فریاد وطن	۱۴
۳۸	نویسم	۱۵
۴۱	پیشکش	۱۶
۴۷	غزل	۱۷

نمبر	مضمون	نمبر	مضمون	نمبر	مضمون
۸۱	غزل	۳۸	۴۸	۱۸	پیدہ گره سمار نو
۸۲	امداد باہمی	۳۹	۴۹	۱۹	یزہ دکن ارمان سون
۸۳	شاعر سن کن	۴۰	۵۰	۲۰	ظلم پیدا دکن خلاف
۸۵	وفات ہجور	۴۱	۵۱	۲۱	تھو دو تھو میا نہ غریب
۸۷	غزل	۴۲	۵۳	۲۲	یوہ تہ از
۸۸	انتظار	۴۳	۵۵	۲۳	لومی آئین اس گوشہ
		۴۵	۵۶	۲۴	اس آزادی ترقی اتحاد
			۵۷	۲۵	سرخ چیکس مزد رس سلام
			۶۰	۲۶	سرخ چیکس مزد رس سلام
			۶۲	۲۷	چیکس مزد رس سلام
			۶۳	۲۸	کاسرستانک خیال
			۶۵	۲۹	خواب
			۶۸	۳۰	ندامت
			۷۰	۳۱	غزل
			۷۱	۳۲	سرخ پرچیس سلام
			۷۲	۳۳	سلام بہ دروازہ زندان
			۷۴	۳۴	پنجرک بلبل
			۷۶	۳۵	پنجرک بلبل
			۷۷	۳۶	ربانی
			۷۸	۳۷	محمد مقبول کن

غزل

میسانه ساقی پانه بومپسانه بنیت آس
گت کسرمه شمعس بیت بوا داه پزانه بنیت آس
منصور آستد مفتیو لد نو داس دارس
گهره مولو پیسنده بیه بولومتستانه بنیت آس
و کقطره بنیت تهره پیله یله وژمه در دریاد
اده خطره نیرتد بیهسا در دانه بنیت آس
گس یله مه هیوت اده سرمه گوم بادام حشیش هبند
دل عاشقن تبسلا دنگ سامانه بنیت آس
نیل دیوت مین پان سرکش لبره کعشن تل
تیلد شو طه چیزاه چانه زلفوک شان بنیت آس
بشتر لته مرآسته بشتر ته ژدوم کونده اندر نار

اوده یوت سنگین خوان رنگین بانه بنت اسس
 تیلد گومه تحقیق داره بوی پهرهوس لیل بوی مجنون
 بیلد دیت مه سجدس سجده اوده دیوانه بنت اسس
 بیلد بیلد مه سپدم فان تیلد تیلد پان مه بدلاوم
 بیه زنده زنده رنده بو مردانه بنت اسس
 هجور پراخته بیه نوتنه نوه ورگه اسس رنجور
 نو سازو سامان تازه نو افسانه بنت اسس

غزل

هقوو دوتنه دلا دوتنه تهود سلاح سامانه بنت نیر
 پروانه چچی دیوانه شمع دانه بنت نیر
 فانتن ره دیمت پهری خطاب زری اشرق المخلوق
 هتده پایه عالیشان چمک انسان بنت نیر

کابل بنیومت چھوک اگر عامل تہ دین بن پور
 دوتھ پیٹھ ارادن بہمت مردان بہت نیر
 بن قطرہ پے در پے پن پان تراو خطرس منہ
 آرہ کولن گسرناو نو طوفان بہت نیر
 سنگن تہ بالن دنزہ پیغام بہتہ صبحک واو
 وزہ ناو زیکھ مژہ ہندہ گل اعلان بہت نیر
 دوتھ گند کمر ہنگامہ لاگ مازندر اس منہ
 لختہ لدرہ رکھچس رستم ایران بہت نیر
 فرہنگ تہ جنگس دراو در میدان سوان تنگ
 تہو نام سامن پاٹھ پہلوان بہت نیر
 کوڈرن غمن بن مشکن مشکل کشا پانے
 مرہم چھوکن دادن دوا درمان بہت نیر
 رنجورہ شکر کہ زورہ پھو لناد تہ کنڈن پوش

۸
بَن پانہ بلبل پانہ گلستان بہنت نیر
عاشق پہو سوی لیو زندگی گذراوہ نارس منتر
انی ساتہ ساتہ آم بہنت جی مہ بہنت گو
بہجور

۱۰ فروری ۱۹۴۷ء

قومی انقلاب

خوش روز پوچش بلبل لادہ ناو قومی انقلاب
پھولہ دن بہاریہ آد گل پھولہ ناوہ قومی انقلاب
سر سبز شاداب خوش پڑ مردہ گوشت گلستان
دہرا تہ بہند باران یلہ برساوہ قومی انقلاب
ہو ہر ایہ تر تھرک دادہ کرہ لگہ رایہ وزہ ملہ دو ٹو
پیغام سوئٹک جا بجا پھرہ ناوہ قومی انقلاب

بیم تازه گل پیراوست کم سرو تهلمت جا بلو
بیم نقشه پانے باغوانس لاده قومی انقلاب

سینک سبق پر میان گوڑه کینک ته حدک جا بهیل
دینک ته دهرک ینای شک ژله لاده قومی انقلاب
یته هار تته بیه برار دوده دارا که زرگب شال

سهره راسه بون بیه روس کیسان خاوه قومی انقلاب
دوتنه تل قدم بن شیر نه تاخیر سرگز دین مر کر

سرمایه داری هندی کمر فروزاده قومی انقلاب
رنجوره چوک اکھ زنده دل دین کیازده خاوتنه ایان

انی چیلن مقصد اسمه تی انزراوه قومی انقلاب

خطاب جوانان کشمیر

دلاوار دایو ساری دیو دل شہسوارن سیت
سلح سامان گنڈ تھ چھو پکن دن زور وارن سیت
مرن بہتر درن کت دن درن منظر مہ سندی غم
چھو حسرت بوڈ مصیبت یں بسر بہ روزگارن سیت
چھو سستی نامراوی تھی میس ضعف آسہ ایمانس
زدن گندن شو بیا اندر بہن دن نابکارن سیت
دلاوارن تہ بہد درن گندن آسان چھو درمیدان
ہنگن تنے ملنگن کام آسان سنگھارن سیت
اکس جمنون صفت بیدار طیار انسانس
پکن پڑہ قو مکن اربا بنی پتہ ہوشدارن سیت
بنو ترکی جوان افغان ایرانک پہلوان ہیو

کرن جنگ چھوڑ جہاد دُن ظالمن سر پایہ دارن سیت
 اما من وینکن رانن شہید پُدن حقس پت پیو
 لدن رانن صحابن پیو بدن ظالم کفارن سیت
 دتھو منعلوم قومک جھنڈہ ہست نیرد مہیدان دُن
 چھوڑ دمدار قومک غم کھیو غم خوار یارن سیت
 حرف تراو تھڑہ کیا رنجورہ چھوڑی غمی ثبوت دُن دیون
 صرف قومس پتے کر زندگی کچھ سرشتارن سیت
 ۳ اپریل ۱۹۴۷ء

فریاد بلبیل

دنان بلبیل چھوگل ہتھ باغوانس نالہ زاری کیا
 چھوکلے علی چشم والی تھ آسہ پیٹھ ایثر خوری کیا
 ادین پوٹن برو تھ گوڈا ڈگتہ بڑ مردہ بشر تھیران

اڈین رنگا دتوت رنگین گلو ہر شمر ساری کیا
 بین رنگین دین رنگین گلن ہند خارہ کوتاہ اوس

ژبک اڈہ پھیل تہ کینہہ چلمت کرک گل سنگاری کیا
 چہہ پانترال کا دوس مردہ مانوس زن سچوم تراوان
 غریبن پیٹھ گرہن ہند پاتھ یتر سرمایہ داری کیا
 لگر خو گرگت وادہ نبرد رامت چہہ زن لوش

لوان دیجن اندر سبتر چہہ لوش لاکہ ساری کیا
 ژریو مکہ کھیتہ کرہ خالی پن اکلی کرک مضبوط

پمن ژورن تہ بدماشن بدن ہنسر راز داری کیا
 یکے بعد دیگرے باخس کران غارت ژرمان پوشن

منبردار نابکار ظالم تہ جبار و یلہ داری کیا
 مہربانی حکومت حکیم سلطانی قدروانی

ینے لچ رامہ ہونین آتہ تنے یتر خام کاری کیا

و چم سترازه گی پوشن خوان سورته گمش حاصل
 چه دن باد بهار ستم کران یتہ انتظاری کیہ
 چہڈکے رنجورہ بیل و صف گل پیدا ژہ کیہ پاش
 بہت خوشبو گلانی عطر چہک باغس ژوپاری کیہ
 ۱۱ مئی ۱۳۹۷

فریاد بیل

وارث گلشن چہ بیل داوہ لگمت کر نظر
 داوہ سائس مہرباش باغوانس دن خبر
 میانہ زیوہ تش باغوانس دنزو سادی حال
 دھیان نہ یمہ گلشنک تھاو کہ گلن ادی زوال
 کما و ژای باغس توی یتہ بیل بوتل شور و شر

داوه سانس مهربانس باغوانس دن خبر

کیا عجب رنگین و عالی باغ سون خردوس زن
خوشنار و لوق فضا رنگین گلو بمز بمز حسن
عشر تک ایام چچاوان ژور دورک جالوار

داوه سانس مهربانس باغوانس دن خبر

تندر تک دیوار باغس کیا کمره باللاتری
ژوژوان شهرار و اژور پیره و رجن و پری
بلبلن امر کین مگر از حد حسن کمره اثر

داوه سانس مهربانس باغوانس دن خبر

بسر کھیو پر دیوته ماینتو چه پرانن همنده کلام
غیرت بیگان چچاوان باغ پنن پتبه حرم
تم تلان یتره دیور اس جیران دیدن اندر

داوه سانس مهربانس باغوانس دن خبر

نا تو ان بے علم تے بے کسب مکیں بے ہنر
بلبل ہند کاروانا باغہ منترہ نیران نیر
چو ہوسی ترہ معلوم پہک پوان بیرون جہان منتر فر

داوہ سانس مہر یانس باغوانس دن خبر

باغہ کُن جانا درن ذمہ دار باغک باغوان
لو کہ کُن پوشن حفاظت لولہ سیتن یُس تہوان
شاد و خوش آزاد بلبل روزہ تہہ چین اندر

داوہ سانس مہر یانس باغوانس دن خبر

جاندارن منتر سہاہ بلبل چھو ترہ عالی دماغ
خوش مزاج نے آسہن ننتہ ترہا رین پوشن باغ
روشہ چھا دان نو بہارک خوش ہوانازک جگر

داوہ سانس مہر یانس باغوانس دن خبر

شور و تہو گر گلشن بلبل کران یثر نالہ زار

والی عالی حشم گلشن پناه کرتن ہشیار
 با فصاحت بلوز ناوتن حال سان چچی در نظر

داوہ سانس جہربانس باغوانس دن خبر
 در تہ غم بلبلن ہند دل گمت اربس رنجور
 طالمین جانادرن ہند لرزنی کر نک قصور
 قہرہ چین گولن ہکن کیاہ نالتوان دار تہہ سپر

داوہ سانس جہربانس باغوانس دن خبر
 وادی کشمیر حبت خوش نظیر ک باغوان
 بس چہوشش با ادب روز تہ ذہ حالاکر بیان
 بلبلن رنجور دن مظلومنی ہند چارہ کر

داوہ سانس جہربانس باغوانس دن خبر

پنجرک جالوز

روزِ ناکانته بوزِ نابیه میانه در دُک دستان
 ز بارِ ناکانته چاره میون آواره پُهووس در قید خان
 جالوار جان او سس خوب صورت سنهری
 خوش یوون او سس تیو تهوی تیهو سارنی امول برنا
 ناگه سبزارن بو پیران گلشن او سس دوی
 در اس دویه که جایه که تام نظر آم گلستان
 تنه گلستان اندر ر نوئم دِلن تامت قرار
 بول بو شا آشارن منز بو او سس تنهو کران
 کار پچه تل تراو مثر آسم بو او سس بے خبر
 غفلتچ نذر گیم غالب بور ووس بیگمان
 قلقله هیو گوم گوشن گوس بیسه تامت هُشید

چشمه مُر را دُم و پِهوم تامت بو لگستو قید خان
 یَم بور و مَنو او سنس تنم پنجره متید ژبونش کِنه
 اک خریدارن بو هتونس مئل ته تهنش قید خان
 دُن زنگن زولانه پِهوم بیه گند پرن دت تقویا چهن
 یینه بو یتنه پنجرس لگوس تنه پِهوس گتو یژ ناتوان
 چهم کلیمرز یو کفن چهم زر پیت پِهوس اُن گتو
 نیده گشتم تیلد ما پوان پِهوم پِهوس مران در آبیلان
 پِهوم تننا آرزو بیه ددن پرن کده ما بوداش
 پِهوم امید دُن نیره بابیه فیره ما در بوستان
 پِهوس سنگینس منزله تده پِهوس فیرن کن کن مه دار
 بند گتو پِهوس کیا ونه آسم خیال کم کم دعتان
 بولد ما که حاله چم ژبه تالیه پُشته کد مشر غسن
 باژ میچه چم ضایه گیمت های دای چسم رتم کران

چه هم صفت آکه نهول نمونه سوند چوس بو ترا انا هر صبا
 سوی صفت نئے اسهم نته واته هم مایته نه زیان
 یئم خریدارن سور گین دیارن بو تهنتو مثل پهلوس
 کھیو نفع تنه میون تنم بیه مثل بو تهنتو پنجه سان
 حال دس سر بسر یش کال کر مس زاره پار
 عار انصاف پهلوسه سنگدل دراو تهو نا هر بان
 دن دپوس تراو تم یله روز دپو تم انه پگاه
 اک حرا مزادن دپس تام وای هرگز زاهه مان
 پهلوس نه نقل لیو ووان سوی میون دشمن دراد نو
 پیش دویه اکرش تریه تیو تهه حال بدیته منگه امان
 خون ناحق پهلوس بگردن بل گناه یئن بار میان
 نیره نابیه دوه زمینس پھیره نا دویه آسمان
 فکر وفا تو پهلوس گلان رنجور یته پنجه س اندر

آس و ن تنگ یا کرو میون چاره نته بوماره پان

کثیر بیخامد امر تر کے متعلق ۳ جون ۱۹۱۱ء

مسلمان کن

مہ دُچہہ قہرس غذا بس کن اگر ایمان کامل چہوی
 کرن قومک تہ وطنک دوتہہ فلاح بہبود حاصل چہوی
 اگر ادلاؤ آذر چمک تہ جوہر امتحانک ماؤ
 مہ کھوڑ نارس تہ مزدوس پنن اللہ تہ شامل چہوی
 دلا کرو تہ سلاح سامانہ نل ہمتک کمر بند گند
 بالہ چارس کلس قومس تہ جلس زگان قاتل چہوی
 بنیت اکھ اشرف المخلوق تہ نش ساری بچھن خصلت
 کہالت تراو تہ دوتہہ تہ دُچہہ گنت ماقوم غافل چہوی
 مکار مکرچ فوں سازی پران قومس کران گسراہ

و پېون قومک مخالف بوؤ منافق کس به جايل پېوی
 یقین نهوتازه ممکن بن ژه سُستی نامرادی تراو
 به مشراؤ نام ناممکن دلس منزلیس ژه باطل پېوی
 تنگن نهوؤ و نهو قلم تل غیر تک قومک مقدر بن
 لیکن تقدیر مستقبل بهو چن تدبیر قابل پېوی
 کلام الله گواه حامی سلامی کړنه اسلامن
 متیوک معنی ثبوت باؤن بناؤن قوم عامل پېوی
 پېوکھے رنجور فاروقی ژه دهنه غم خوار قومک بن
 علم بردار قومس پیشرو فاروقی عامل پېوی

، جولای ۱۳۴۷ء

کاشف کړیتس کن

باغ ژي پېک باخوان ژي گلشنک گلزار ژي
 ای زميندار کيا امين آستنه کمين ناوار ژي

گره پنبه سیون ته زیون درادی کوه سپدک غریب
 چوین امانت دار سرکار بوڈ دیانت دارژی
 کرد چرت پتھ بر و نمته لوگت جیشنه سچ بانڈ خاند رس
 بوزه ما کھے آسه باکھنا خواجه دینا دارژی
 دیار بارته مقدس پتھ کیا گوئی لاچاره گوک
 کم خسرچ بالانشین او سک کفایت شعارژی
 بوز گلوا و شر بوفرقان ولا شرفو
 کیا کروت اسراف کر کر هیچک گمت لاچارژی
 قرصی ژش پیٹھ گنڈتھ چیک بل و چتھ قرضک مثر
 محنت ترا دتھ فوطه موله دیند دراکه در بازارژی
 پانثرنی پانثراه دژتھ نشه بودرس بند چھے برات
 کم عقل نا فهم دراک اده گوکھ سیهو لاچارژی
 کتھ کوکر ژادر کتھه ماقصرنه نشه آزاد گوک

لرزہ قرضہ کہ چہک گمت دین خستہ مضطر خوار شی
 ایئر ترا دہتہ پس در ترا دہتہ دورہ ترا دہتہ چہک گمت
 در بدر صبح شام پھیران بے کتب بے کار شی
 کیاہ کریمہ حاصل پڑتہ ما علم رودک بے خبر
 سارنئی بیتہ نیر کہک بر یونہتہ بر دہتہ علمبردار شی
 رشوہ خوردن ام نمبر دارن ڈہ تہونک تہ بدل
 ذیلدارن ظالمس کیوت تیز گر رہدار شی
 بے علم نئے آسہک دُن کتہ بکار ادسوی وکیل
 یس وکیلس روز روز ادسک گر خان بتہ دیار شی
 علم پر تعلیم پڑ کینہ کام یا کینہ قصب کر
 علم پھوی دولت تہ تہ علمس کر کہ دیوہ نار شی
 وارہ چانے گل پھلان آس نو بنو ما چھے پچھان
 رتم لوان لکھ تہ تہ پتہ چہک وچھان یم خوار شی

فرقه با عالم ته ظالم کل زه کن محتاج آس
 سادنی رزق رسان ادک گنجش شهرار ژئی
 بوز قومک پیشرو اجباب و نغش گوشش هتاؤ
 نوش دل باهوش بن تهنزن کتشن کن وارژی
 اله بان تل و ته گنگل کر سونهته آوی برو نهته بچه
 برده رطه در دج مزدیر چھی مختش و ته لارژی
 گند کمر شهتک و ته آتهه زراتس کر کسائی
 یڈ کرک حرکت لگی برکت و پنهک در کارژی
 رنج ته سختی محتناه یڈوی و چخت و ن وچه بهار
 ملبلا هیو گشر بگلشن لاگ دعوا وارژی
 روز خوش رنجوره آخر بوز کیا پیغام آؤ
 وقت ووت گو بخت چئون بیدار سخت و ارژی

غزل

گلرُویه ماتهوژ صایه گلُ تلُ شه نقاب ای نازنین
 گوژیر فرحت ماچه سُل چیم دلُ شتاب ای نازنین
 بلبُل گلُن اکو کران - گلُ کیا رنگارنگ رنگ کران
 بمُبرن چه میبزل برلُ شیرجیاب ای نازنین
 جانانه ازیکصا بمن - پته لاله زار سُل چلُ چمن
 یم گلُ و چخته چیم دلُ برن رودمنه تاب ای نازنین
 امیه مسو لے زن سُل چیموت بیه آره وله شک پمت
 باغس دحیم جاری گوشت بوئی گلاب ای نازنین
 قمر و کرن هتو بول بوش بیه پوشنولن ادبوش
 اتمو گلُن نیرته چه بوش وندک حباب ای نازنین
 یکبیر کرته بسل کردته چلُ دن کمانن کیا بروته

ترا و تهه رنجور شی بند کرد تهه حُنیج طنابی نارین
۱۹ اگست ۱۳۴۷

غزل یلبیس کن

دلبر و دل کرد و لا در جان کرد جانانه کرد
ز لبس اندر مهر روز و تهه دل بدل کیسانه کرد
یلبیس چو ک در گلستان گل کران چو وی انتظار
نسل چه و نکس نسل قدم تیز نیلین دیوانه کرد
پوشه چین باوان تنیلاوان چو ک گلن
چو ک زه عاشق لاگ محشوق نوسنم پردانه کرد
گل کرد تهه محو کرم افول پر تهه تیج تیج کرد تهه
دن و دان گیه محو گل پیه نم نحتی افسانه کرد
زنگه بلبل پوشنول استور قمری کاوه پوت

چآن وروش گیه وچیتھ حیون تے دیوانہ کر
 ناتوان صیاد لاگت پھوی ژر هلس زراگان نلس
 ڈیونگ پنه تل وینگه تل پن چھوی پن جس پانه کر
 رل وچیم نارس ته شورس میول گمتودل کر قوی
 تل ورنے دشمن مخالف جل صلاح سامانه کر
 درمه سرگز دشمن هندس عذابس کن مه وچه
 کر بینول گکرایه و زمله داد کر طوفانه کر
 کرتیو تهوی باران یوتنه وهراته زن بریاده وود
 برصقام استقامت بهمت مردانه کر
 یاسکند بن دویم اسفت دیار یاکیقباد
 یازره بن جمشید ثانی جاه چشم شامانه کر
 یازرینخالیل یاشیرین یا همیه مال بن
 ناگرای و سه ناگه بل شروئن شروئن زره ورنه دامانه کر

فیروز یس بیکه لش پنه پام یس نیزه بر یوننه اوتش پونام
دل مه مارجهت مه مار کانه سوچ پننه پانه کر

خسته چک رنجوره گو متوبسته در دام بلا
دستگیری دونه زه بنین مشکلتن پانه کر

۲ ستمبر ۱۹۷۷ء

پیام مُستقبل

مُسارک باغوانا در چین ایبه جلوه ماران بوز
نوی اکھ بلبلا ایبه در گلستان گل چہ پیاران بوز
پیمت اندیشمنی جن ویری دیو و ملک ساری
گمت الہام انی گنت نو کشتن شیر خواران بوز
امس مظلومہ سند آو وپان عرش برینس وات
یہ سہرو نو اسمانگ محرم اک اہل کارن بوز

بزمِ خونِ ظالمینِ بُند و بُنِ لَدُنِ جنگِ آسِهِ ظلموس
 پِهو مَوْتُکِ پیالِه آخِرِ چیونِ پینِ سرمایِه دالینِ بوز
 گر خُنِ غیبی بِنِدا نَصْرُ مینِ اللّهِ دُنِ پِهسارِ دُکُنِ
 پیرانِ فتحِ قریبِ دُنِ پانِه بوز کِه جانوارانِ بوز
 کوسنِ آله آله زِ مینس کَهرِه بِنیولِ آسمانه و سِه باران
 خودی بُند آب کِرِه میرابِ آرَنِ ایشارَنِ بوز
 تلاطمِ سختِ تشرِ تاریکِ تنگیِ آسِه و شواری
 ترغی بَرِ پا قیامتِ زنِ زِ مینس تارِه چارَنِ بوز
 فلکِ بر سادِه آتشِ زنِ ملکِ آسنِ صفِ اندِ صف
 کلنِ زیوِه طوطِه گفتارَنِ دُلنِ حسِ هوشدارَنِ بوز
 عدمِ گرِه دُنِ نظامِ نارِ سا آنا تِه فانا مَنسَر
 قدمِ مِته تَرادِه جمہوریتِ صدمِ ایہ سنگخارَنِ بوز
 کِهالتِ تراود تِه رجورِه دُنِ یُدِ دی دلا دُرِ چپک

سلاح سامانہ گنھت چھوئی یکن سیت زور داران بوز

۸ اکتوبر ۱۹۲۷ء

پیام امن

اکتوبر ۱۹۲۷ء کے فرقہ دارانہ فسادات صوبجات برنگال بہار
پنجاب سے متعلق کثیر لویں کو پیام امن و اتحاد کے طور سے نظم
بذرا بھی گئی۔ ہندو مسلم سمجھ اتحاد زندہ باد زندہ باد

دل ہشمار بوز و تیار تو مس بچاؤ دکا شرو
یو ٹھنہ ہرگز ناو و طنک مندہ چھاؤ دکا شرو
جھلک نار یو ٹھنہ ظاہر گر ٹھنہ کرہ و طنس خراب
تعبا باتن ہند اثر تو مس مہ تراؤ دکا شرو
میر تکیم جامہ کڈ تو کامہ دیو ماودہ و ژار
غیر تیکہ دریاوہ منرو توہ پان ناؤ دکا شرو
کیسنہ تراؤ و سینہ تھاؤ و صاف از بغض و عناد

دین و دهر ملک ز راه حسد پیر گزیده نهاد و کاشیرو
 کم بهمت در غم گمت اظهار اشارت
 بزدلن بیون تیسیم غم مه پاد و کاشیرو
 واته کر مارن ته مارن خون آدم بیگناه
 استن بهندی سلمان بیکه بچاد و کاشیرو
 بهندی بیکه ساری سلمان پانه دالین چپوه بایی بایی
 یهسته زاگو آکه کس لول باگر اود کاشیرو
 فرقه بندی خانه جنگی بیت بنگال گو خراب
 حال پنجابک بهارک یاد نهاد و کاشیرو
 کز بلائے آسمان آید کجای خانه غریب
 بے سرو سامانه چپوه جس بهوش نهاد و کاشیرو
 مجلس مقصود کس نزدیک دوست قومک بهار
 غم کھیو ساری سیمو بوئنه لاگه نادر و کاشیرو

الفتک میخانه مالامال پسته است رنجور
 تنه و تهو ساقی بنیو پرته کینه چاد و کاشرد
 ۱۲ اکتوبر ۱۹۲۷ء

فریاد وطن - موج کشمیر

خوبصورت چمن حسین چمن نازنین ساری دیان
 ناد جنت بے نظیر چمن و شمس اندر دنان
 حسن در عنائی تہ رمز کین بوجیس ہر و عزیز
 خوبین پستہ چمن گھران مشتاق کم کشور کشاں
 چمن شفاعتک پیالہ در دست زندگی ہند و اورس
 دلخیزین حسہ جانن داووق نمے نش بلان
 دینہک بدڈتہ ہندک مغربک سرمایہ دار
 ساسہ بد لک ویرہ تچہ دُرے سلائے چمن یوان
 دودھ گذران پستہ گذران کینہ بہان دین شون ریتن

یم یوان تم سارخی کن چپس رژ و نظرو د چجان
 شترتہ بیاض اولادیتہ اسس مین پونا کران
 خاصکر لیر سون گھرو دوت بران ہند کران
 اہل گندیتہ خدمت کرم تختہ کار اسس یرتھ برم
 دایہ پون سے کر امیرن تہ فقیرن ہر زمان
 غوث عابد یاد اولیاء اللہ تہ خاصان خدا
 مختصریتہ انگنٹس میاںش اندر ساری بیان
 شیخ برہمن پارساد یوتامہ شس پردہ گے
 کہونہ رحمت چہم و کتام ہند تہ بکھ بیہ سلمان
 شیر چاد م محبتک تاثیر سمہ رازک بیوک
 دژہ والنجدہ ای از تام اکھ اکس لون باکران
 اس از تام مذہبین پین کران بیون پیروی
 لیکن از تام کینسہ کن کرادس کاہنہ زاہ ہوان چجان

۳۴
 سینہ و اُرت سپرہ کہنہ رُودِ ظلمین تیرن دُوبے
 میانِ اولاد ہند مسلمان سبکہ رتھ میلٹھ پکان
 فرقہ بندی فتنہ سازی پیٹھ پو کر تہو رُوا
 حق سلامت وارہ تہونک زندہ در بیت الامان
 فرقہ بندی خانہ جنگی سیت آو قومن زوال
 تہو پیوتی در نظریہ رُود در امن و امان
 دُتھ ہند ستانستہ پاکستانس اندر خانہ جنگ
 ہمتہ مے نش چھپنہ داتیم ای تراوتہہ غان و مان
 نوی توقع و بخش بیہیم اگر تھا دل قبول
 ہند تہ سبکہ روزن رتھ میلٹھ تہ بیہیم مسلمان
 چہک نصیحت تہونہ راہ غیرن ملن بیہیوت ان
 چہس مین بارن شورن کُن نو پیہے عرضی کران
 شہر جہہ کیا کتھ خیرہ نشہ توہ غیرہ زندہ منگتو نجات

لش کہ کہ تہ اچھ رشتہ تہ اوس ایں روٹھہ نہ دنان
 خانہ داری توہ کرد وین پانہ تہہ پنس گھر س
 یو تھنہ بیہ جاگیر دارن کل دیون وین بیون پان
 آئی کیتاہ غیرتہ بیگانہ از نام بیون ہو لوی
 کمر تو اسہ بیٹھ عکمرانی تہ آخر گمے گلان
 تل متو سرمایہ مے نش نیو متو تقود راقست دار
 رو دتم عیش ارا من منز شراب و مس پوان
 خانہ داری غیر دئی از نام کمر سانش گھر س
 وچہہ مہ ساری خود عرض بیگانہ ظالم بد گمان
 کینہہ ژہور پائے بیون زاہ پول کم بیون نفس تن
 گہنہ زیورہ تام تم لوٹر مہ آس لوٹت لوان
 پنتھ نین ادرہ نین دو مے آس میان کاشتر شمسار
 تیو تہ متو غارت گرد و غر طوز کر سون خانہ ان

ترم و ترک ریتہ کالہ وندس اون ترمو ملکن سچیت
 تہ تہ آسک جیلہ کٹر کٹر لوٹ تہم لوٹر کران !
 گوگس خوش تہ آسک ہنس تہم تہم دودہ رات ڈاکھا !
 تیوتہ جکتہ جور تہ تہ وون قوتن تہ ماچھک ٹ بنان
 نال ولت غزبن چھک زال اغلاٹک ژو پارہ
 زچہ تہ میچہ بایت دوس راس مین ہند روح تہ سان
 جندہ وکل وکل روویم ریتہ کالہ وندس تہیر وڈو
 ضایہ گیت لایہ پارین رہہ وڈو گلن منرکسان
 وندہ ہی ہی چھک پتہ جاگیر دار سر مایہ دار
 ساز شو سیت خولت چون چھک وڈو ہی رشوت ستان
 چھکستہ تعلیم یا ہنس تہم بے خبر تھا وک وڈو ہے
 بے علاج و بے قضا کیتاہ مران بے آبی نان !
 ہم ہنس مندس آس تہم گبیہ کامہ باپتہ وڈو بدہ !

کامر کارس چہا فروک پور زاحہ اُجرت مہمان
 فکر وفاق منظر المیم یا چہہ ریت پیچہاں کران
 اللہ پاک کہ کھتہ چائے شیشہ چیتہ دن پہیم دودہ کڈان
 بریمو کہتہ شیشہ دودہ ادہ کریمو ہمیں دودہ لوک
 نڈر دن کیا ہیزہ فایدہ میون ظلمک داستان
 کاہنہ نہ بوزان عار الضاف بنو کمو دیو در ریتہ
 چہا میں مظلومہ سندن حال کاہنہ مزدوریں کُن دُچھان
 ظلمہ متن ہند شکاریم گیدہ دودہ وچہہ رنج یو
 خاصہ بوزک ساسہ بد پر و نہ با پتہ جیلخان
 بوز ظلمک گوب گت چہک سور دانر چہک پتہ !
 زور مسکین تہین دن ظالمین گردن دنان !
 آہ وزاری کھتہ میں مظلومہ سندن بر آسمان !
 دودہ ہر خم دتہ زاویے انسان یوت اکہ لومہ خوان

پچا شاد ویم اوش کومهن بالین پنین غم ددکه ویت

لیس پیهواز مشهوریته قومی شعر خوان

۳ نومبر ۱۹۴۷ء

نویغام

ولا ووتنه کرسکھر سوئے فلک پرواز ترا دن پھوی
 لوس دوس اندریتہ ووتن نوی نیا بسا دن پھوی
 یہ شہن دسواس ترا و تہہ تہہ دلیرن سیت کرتھہ اس
 خودی انسانہ کر پیدا تقو دوی بدشان تھا دن پھوی
 شیتہ زنجیر دراکھ جیرج طباب صبرج تبر وایتہ
 کرتھہ مسمار ظلمک قلعہ ووتن ظالم گرا دن پھوی
 اصول کین بنیوت توپ چمک بھی رگت بنخوف

انظم بنم بن ثره وئن دشمن اگر کیرم دژا وئن چپوی
 کون شکل عمو فکر و ته تفریقو شه وئن نژا و لوکه
 مگر دشمن پته چپوی و وئنه پئن جریانه تقاون چپوی
 چه پانترال کا و انسان کھا و تھی نو سخا نین ورتا
 مقابل لگ تهن دکھ چھک و طن هرگاه بچا وئن چپوی
 شان چپوی بن لین دویم غازی مک لایو
 پئن پان یتیه بهائس منز اگر آزاد تقاون چپوی
 و نستمات اچین و ته تقوپ کرک نیم دشمن گمراه
 سو ظالم نندره مو تچه تقاپ تقاپ تاره ساد چپوی
 سبق دن اتحاد چپوی سطان نا و تفریق
 لکن نش مجتک پیغام حل حل و تنا وئن چپوی
 قریب آستنه غریب و مدک جنون ادس کرمت نور
 و ته پیغام نو پائش انچه نزدیک تقاون چپوی

مونس تام بوی ایس جیلتن و شمن بناوت اوس
 صلاح دونه دونه کره زان شیر شکر میور لاون پوهی
 اکس کورن اندر گره سینه ته زه اول تریش چوون کجا
 تیو تهوی غالیس مغلوس کنوی کسان بناون پوهی
 امیری ته غیر بی تکره توله پور و تر او تته
 پوهی سکین غریب مغلوس ته آسن و اول بناون پوهی
 بناون شان وطنک پوهی دویم رشیاته چینا میو
 تیو تهوی صفت ته حرفت تجارت دن چلاون پوهی
 تله ته رنجوره کیتاه رنج ته خواری گو که دن آزاد
 مبارک پوهی رتوی اوسک رتوی گلزار چلاون پوهی

پرستش

خیالِ زیرِ پرست

مال و دولت چہیں نے کیا لعل و زر گوہر نگین
 شیشہ لاکتہ ستھ پہر چہیں بنگلہ عاین کیاہ رنگین
 شیشہ کھار آسین سنن بہ ہرن کافی زمین
 ناؤ چہوس ملکس اندر شہور بوڑ محمد امین
 لوک و سن کیست سن بتن ہند گر کھس چہیں رہار
 نیرہیلہ سیرس شکارس چہیں پن موڑ تیار
 زیب تن آسان دوہے چہیں نال جامہ زرنگار
 چہیں بڑن سیت کاو بار ملکس چہو نامی کو مہدار
 چہیں جبین تعظیم ساری چہیں سٹھ عزت کرن
 کیا پٹہ عالیشان انسان چہوس بو تہسی پتہ مرن

جواب بہ زر پرست

بوز ما انسانہ کہتہ ہے ہووے گو لک کہم شر

کیا کروک دیوانہ دنیا دارہ سندر ام زیورن

چھی ترھی خصلت نین روئست زہ چہک طبع زن

زر پرست نسان زہ چہک رنجور چوی لعنت کرن

سوی رنجوریش نو زہ زانک لیس اصولن پتھ مر

کیا چہو عالیشان انسان چہیں بو تمسی پتھ مر

خیالی سر پرست

کینٹھ جوشہور ناما وار گامک کار وار

چہوین تمند سر پرست تم تھاومی پیٹھ اعتبار

دولتہا چہیں بیشمار ملکھا چہوتند قدر صدار

یہن کرھن چہیں حاکم سید آشا چہیں تھار

شهری منز جا کن سیت من چہو آسان دودہ تہ رات

ہین کنون سود اپن آسان چہس سورن غلات

سود کین دیارن صروف تم ہتر اراضی رقیہ جات

چہس یون کہہ شت تہ کنتہ کھاگر لیتن نش برات

چہس بونمندر پست چہس تنزی کا ہی کرن

کیا چہو عالی شان انسان چہس بونمسی پتہ مرن

تو اب بہ سر پرست

کت کنت ایمان پن دین سود خورن کافرین

کم بخت حیوانہ سندیات مل ہتک بخت اورن

وہہہ کمسنو نو کیری لاگہ ذہ نفس کافرین

تو بہ تقصیر نہ کرک رنجور چہوی نفرت کرن

سوی رنجور لیں نو زانک لیں اصولن پتہ مرن

کیا چہو عالی شان انسان چہس بونمسی پتہ مرن

خیال عجیب پرست

کھیلہ باوان میلہ پٹھ ڈیوہٹم مداری بازگار

معجزاتن یرپہ وچہس عجیبات لوبے شمار

ساسہ بددرای ایسکین تس رنگ برنگی جانوار

کم عجیبات کیا ونے تم آہ منزہ کرپیدہ نار

پیر مردارشی ہتاوتھ تام لوگن لوجوان

لوجوانن ماو ورش نارنن لاجن زنان

دم دتن تامت بنتھ آو سام رستم پہلوان

پاسن بالوگن گہے تم پادشاہ لوگ وعظ خوان

زان تس سیت چہم گمز روی دن پن رہیر کرن

کیا چہو عالی شان انسان چہوس بوختسی پتہ مرن

جواب بہ عجیب پرست

بولہوس نادانہ ما بے زانہ کس تپہ پھک مرن

دائرہ ہی پتہ پتہ مرن تپہ پھک ڈرن تی پھوی کھرن

جو گوشت پھک عجمیس پش تہون حیا و دگرن

پھوی سخت آفت گمت گز پھوی رنجو پتھمن پرن

سوی رنجو ریس نو زہ زانک لیس صولن تپہ مرن

کیا پھو عالی شان اتنا چھن لوتھی تپہ مرن

خیال صول پرست

پنہ و لون تراون اپڑ باون خدا کیا گور صول

جان زھارن زوڑ تھہ قومک تہیہ قومک صول

مال و دولت جہاہ و حشمت ما کرن پانس قبول

نگ و ناموس نہ کر تنم لاه مگر زھارن صول

نصرتا پھنس جان عالی شان تراؤن کبر و کین
 حق بجانب و اتناؤن دارہ تھاؤن دھرم و دین

غیرت و ہمت محبت بخشش عشرت برین
 استی احمد بنی یو ہتہ اسس لئس کسم و کسین

سکاش تہین کم تہن یم پھاش تہن اسس پران
 کیا پھو عالی شان انسان جیس بو تہسوی پتہ مران
 جواب بہ اصول پرست

مرجبا ارض و سما انجسم ملا یک چہی کرن
 جان چہی انانیت تہ تہ چمک اٹھولن پتہ مران

پھوی مبارک آفرین کیتہ تراونکہ و حسن و ران
 پھوی دماغ عالی دلس رنجور پھوی شفقت بران

سوئی رنجور لیس توڑانک لیس اٹھولن پتہ مران
 کیا پھوی عالی شان انسان جیس بو تہسوی پتہ مران

۴۷
غزل

صنایه گو به مایه گو کن منز شکر گفتار میون
پخته کار و دست یه گو کو کرن چکن حنّه بار میون
میون اندریم حال تکه بوژن کس کس سیه تیره
خال کانتر اه تیغه زان منزه بوسم کار میون
رازه هو نتره میوژ شکر پر آس بهنه کا دن اند
بهر رو چپینه بهنوا کم گو توی رقتار میون
کیا رقیق در دلی منگ در دمندن مشفقن
زاه لسه زه کینه منده آتقه دینه کوک کار میون
تصیک مه از تامت شاه چیم قشقل قرب آشناو
بیوک لسه یار و ته بارس در دهل اندر میون
مجهتک دوه شفقتی نک گیه عناوگ در آبی
ناجسک سیت زن دوه تو جهو زه سار میون

باده باز خیم جگر بوته باده مانن حال دل

دادلد پوونه کاهنته رنجورس سواغم خوار میون

۱۸ جولائی ۱۳۲۸

پیدہ گرثہ سمسار تو

بدلہ سوری رنگ عالم پیدہ گرثہ سمسار تو

وزنہ لگ منظور مدہم ساز نویستار تو

ژالہ لگ شرب ظلمتک لگ چیلنے مل شبنم گلن

پھولہ انصافک صبح لگ رحمتک الوار تو

اس لیس مظلومہ شندہ رتہ ظالمونگمت مکان

آسہ سوی مظلوم جلدی مشرقک سرکار تو

کاشیر یو دوتہو لامزودر کاشتکار دگریتو

انقلابک کاروانک پاپین سالار تو

علم تو آسانه تو مضمون تو مقصود تو

پیده که ریخته گفتار اندر رفتار تو

۱۲ شهریور ۱۹۲۵

غزل :- نیره و دین امان سون

پیره گردش تو بهادک نیره و دین امان سون

سرسبز سرتازه که هر گلشن باران سون

و عطر خوان پادشاه گورن ملن دین حسین

امن آزادی ترقی چهو صرف ایمان سون

تینک طلسم گوله بارود طوپه گن تس کیا کرن

آسمین نشه مجتک آهمن رباسامان سون

یش چهو از تیغش تفنگن بهیژن مذمت کران

یهته جهانس راج کیره سوی رحمدل سلطان سون

زاله شعله شعله و منه تیغ کله ریس منیر انقلاب

والہ درہ سنگرن کوہن ترصہ مارہ فن طوفان سون

پر تہ شہر سرباہہ دارس پر تہ امیرس پر تہ نجوس

انقلابک معنہ مغزن تارہ نو اعلاک سون

نیرہ میدالن اندر رنجور بیتہ مدد خدا

انقلابک رہنما بہتہ بہت مردان سون

۹ اکتوبر ۱۳۲۷ء

غزل

ظلم بیدادس خلاف

اے مجاہد دو تہ جہاد کرتے فسادس خلاف

لڑتے میدالن اندر نیر ظلم بیدادس خلاف

جہلش کڈپاشہ الناس وہ الضافک سبق

دوی تہ دکنیارتراہ دل تھاؤ بغض و عنادس خلاف

اسکاس گتہ کفر جتہ گنج آس تیوہد وسیع الاصول

تراں کھپہ ابلیس ڈھیلہ آسک حرامزادیں خلاف
 چیرہ دستی تنگ نظری بزدلی دیوانہ گی
 عادت نادان دکھ ہے آں روح آزادیں خلاف
 غربت و افلاس پس گنہگارے پاپن ہند سبب
 ختم کرہ سوی آسہ پس اتھ دام صیادیں خلاف
 پر ڈھ ترقی ہند سبق رنجورہ بن آزاد دل
 لٹ خلاف روز آسہ پس اتھ امن و اتحادیں خلاف
 ۲۳ نومبر ۱۹۱۷ء

غزل
 دو تھو نہرہ تھو نہرہ بانہ تھو و تھو میانہ غریبو
 جلدیہ یہ عالم پرانہ تھو و تھو میانہ غریبو
 مٹرا دا اچھ و دھ مالہ پھوچھ دھچھ مشرق الوار
 آفتابہ کے تنزہ تانہ تھو و تھو میانہ غریبو

کوڑھے امیر و داؤد کھ پر ہے وعظ تقدیر رک
 اول وقت ڈھ لو گہکھ انہ حقود وقت میانہ غریبو
 دلتی دوس جو رہت جکتہ چھٹی زبٹ میٹ کا میں
 چہک فاقہ خیرتہ کانہ حقود وقت میانہ غریبو
 نیو حید ساز و دو کھ بازو مال و ستاع چوون
 بنگلن چو گچھ رتہ چانہ حقود وقت میانہ غریبو
 چہک پانہ گمراہ بسل اندتہ راہ کیا زہ خدا یس
 و پوتہس زہ لیو کستم لانہ حقود وقت میانہ غریبو
 چہک کر مہ لالتی کترہ کالتی کیا زہ سندہ چھاوان
 گرتہس زہ ناوا ایچھ کانہ حقود وقت میانہ غریبو
 دولہ بوزون رنجورہ سند لو القلا بک وعظ
 نیو تہہ یکتہ ونہ کانہ زانہ حقود وقت میانہ غریبو

یوه ته از

یوه ته اوښک ژي کران ملکس ته قومس رهبري
از ته پېښک دن تهوان ژي ساینن وتن دتله کوه طهری

یوه ته اوښک ژي اسس منگومه سنره مرثیه خوان
از ته چالرس قدرتش منتر فاقه بهت مسکین مری

یوه ته اوس مېنگامه چپوول ظلمس ته بیه جبرس خللات
از ته چالرس عظمتس منز واره سوی غارت گری

یوه ته اسس ساینن زبانیڼ پیښه کرته منعج حشر
از ته دن کتله کرته برو نطی پېم پته سوی بهتکری

یوه ته لیس او سوی زه دشمن لیس دپان از پېښک زه دوست
از ته متسی قاتل جانس کران چپک د لبری

یوه ته اوښک ژي کران دولت ته بیه غربت ختم

از تیر زردار س ته سردار س چه کم سنز یادری

یوه ته ژری اوسک کران تبلیغ قرآنک لکن

از تیر دین ژری نش گزهان ظاهر چه کفر و کافری

یوه اے واعظ کران اوسک حر اس ژری منع

از تیر پالنس کیوت تهوان دامن شراب چوک بزبری

یوه ته ژری اوسک ونان گندم نمناپهوه جو فروش

از تیر دین بمتنی لکن سیت چچی ده پالنس همسری

یوه ته حق گوئی دوان انعام آس ریتقه بچه سزا

از تیر دین یم پوزدن دال جیل کمم تهو بزبری

یوه ته آس عیش ته آه من بدل ظلم و ستم

از تیر رنجور س چه حال اتن اندر سوی ابتری

غزل نوئی آئین آسن گوژ

نوئی عالم نوئی آدم نوئی آئین آسن گوژ
نوئن کوکن نوئی گستره دل دن تسکین آسن گوژ

یه آتلی غلامی گستره آسن گوژ کنوی ستمه ار
بن اولاد آدم گوژ کنوی تیو ته دین آسن گوژ

نه گستره آسن خرابی اضطرابی جنس نایابی
نه این رسم رسوم نارسا دیرین آسن گوژ

نه گوژ کانه کینه مهتد قاتل بن انسان گوژ عادل
نه نام غالب و مغلوب نه کانه مسکین آسن گوژ

دودس مانچیس قندس یوته پیور لادته میول گرشا و لغوا
تیو ته دی انسان الناس غمس ضامین آسن گوژ

بران رنجوره چمک عالی دن نو معرفت لوک

اما چنان کلام و حققت بین آسین گوژ
(۱۵ جون ۱۲۹۶ء)

غزل

زنده باد و زنده باد و زنده باد

امن و آزادی ترقی اتحاد

دین و ایمان بی چه میون هتو داره یاد

امن و آزادی ترقی اتحاد

اوس یکه انسان انسان کھیوان

تریشہ کنه انسان رتھ انسان چیوان

ستیلہ ته اوس پیغمبرین ہنداسی مراد

امن و آزادی ترقی اتحاد

شکمش تفرقی طبقاتی نفاق

تراؤ دتھ پیچھنا د قومن اتفاق

زندگی هُستند بقولند مقصد جهاد
امن و آزادی ترقی اتحاد

مشرق تل مغربس تام دھوم دھام
دنیہس منتر پیدہ کریتوکتہ نو نظام

یو تختہ باقی روزِ کُنه فتنہ و فساد
امن و آزادی ترقی اتحاد

گوکہ بارِ دُوتِپ ترا دسامان جنگ
چمک اگر انسان ژہ چوینا عارِ منگ

نیرنوسامانہ یتیم دُختہ کر جهاد
امن و آزادی ترقی اتحاد

کبیتہ نشہ تھاؤ سینہ صاف دی دور تراؤ
لول محبت معرقتہ نو با گراؤ

دارہ چھل انسان د لبغض و عناد

امن و آزادی ترقی اتحاد

بهیوی مدعی رنجور میی ژون کشتن

سرفک شیشه ژور بیته دون اکتن

ختم کره لب و نیهک ساری لقناد

امن و آزادی ترقی اتحاد

(۹ دسمبر ۱۹۲۹ء)

سرخ چینکس مزدورس کن

شبابش شاباش مرجبا مشهور مزدورو

لوه سرخ چینکه شیردل بهر دور مزدورو

نارس ته شورس شسترس طوپن ته بندوقن

گو چانه دبد به سیت چکنا چور مزدورو

اله را دتھک کوه بال کوت ژله ناوتھک تم دیو

یم پران خوگراس بند مغر مزدورو

گل شین ظالم زن به پیوک تت تاف ریته کالک

زل چین تراو ته یورین زن ژور مزدورد

لوش ته غضبس لته دژ ته ژئی رته رنژ راست

داتک ژه دادس جل چه اس وئنه دور مزدورد

کله دیو استیاد ژله بیله چین تراو ته چیانگ

یله چانه حکمته سیت میوند ناصور مزدورد

بته چانه میته سیت گله کفرچ ته گنچ رات

ژه ته چانه آتش خانه گیه کا فور مزدورد

یو دی ژه چهی از مشر قک بئد بئد ته مخالف

مغرب ته جلدی آسه چئون شکور مزدورد

رشیانه چینا یعنی این ایشیا کرو ته بیدار

یورپ ته کرهن ژئی فتح غیور مزدورد

تنگ آسه ته یوزن کس سنا بدلاوه قیمت بون

لگ ورنه بیه نو ساز سون سنطور مزدورو

وچمک ژه یله ظلمتس غلات عدلش طرقدار

اده چیون شناخوان چو از رنجور مزدورو

۳ جنوری ۱۹۵۷ء

بیچینکس مزدور کس کن

صد سارک مر حبا چہوی اے علمبردار حسین

اے بیا مزدور حسین بہرور حسین سالار حسین

کس چہو یوتہہ استادون کس نش ہو چہہ علم و ہنر

کس چہو یتہہ وحی و صحیح دن کس چہو یتہو پیغامبر

آؤ نو دین یتہہ تکیں دتہ انسان دین

لڑنہ بیمہ آئینہ بابت دراکھ میدلس اندر

گرم کرمت چہوی ژہ سختو بیت از دربار حسین

اے بیا مزدور حسین بہرور حسین سالار حسین

ندیمین مندیو پہاڑ و منتر تھ دن کتھ پاٹھ دراکھ
 دائرس انانیتکس منتر تھ دن کتھ پاٹھ ڈاکھ
 فکرہ کتھ پاٹھین تروی دن اسہ تہ تھ پاٹھ فکرہ تار
 زندگی مہند نو بلند مقصد نظام اشتراک

مونک بے شک دلاور سر کر تھ دیوار چین
 لے بیامزدور چین بہادر چین سالار چین

عملہ سمیت تدبیرہ سمیت بدلو و حق تقدیر چین
 بیروں نہناؤ تھ ہو تھ دن نو کرن تمیر چین
 خون جگر کہ سمیت دلاور تھ ہمدان دیہاڑ
 چہم پوان از لبہ سرخی سرخ نولقصور چین

اس چہم دہ خضر جی اندر تھ چمک سحر چین
 لے بیامزدور چین بہادر چین سالار چین

دین سیمان ایمان چہرین انسا بیون ہمدان چین

آسبه تمون پس از که پته ژبی رهنما سالار سون
 باد اصلک راز آسبه دوئن ماد میدان جهاد
 لغزه بازی سیت انجام گونه از نام کار سون
 چانه حکمت سیت پدیو گر پوست از سر کار چین
 ای پیامزدور چین بهدور چین سالار چین
 (۷ جنوری ۱۳۵۷)

چینکس مزدورس سلام

سلام چهده ای شه مجبور سندو سنگ کرن والیو
 سلام ای چینکو سانیو د لادر جنگ کرن والیو
 سلام ای سرگروه سرفروشان مرز بین چین
 سلام ای خونه سیت تیغه سرخ چینس رنگ کرن والیو
 سلام ای غنازیان ربروان کاروان ما
 سلام ای ظالمس ظلمس ته کفرس دنگ کرن والیو

سلام چیه ای شهیدان امن خونین جاننازو
 سلام ای عالمج نو زنگی منگ منگ کرن والیو
 سلام ای افغانی وقت کیو بهر دور مرز و رد
 سلام ای ظلمه ستمکه عالمک دل تنگ کرن والیو
 سلام رنجور چیه سوزان تهنه بوزان پهنه مینه اوهان
 سلام اے سرکش سرشکر درهنگ کرن والیو
 (۲ فروری ۱۹۵۷ء)

کاشتر تانک خیال

واره تهود لکاشرد جانکاته بیه پانک خیال
 پهنک ژه کاشتر هقاو آزاد کاشتر تانک خیال
 فیصلس مقوم کس بوزم ژه پیه وی دستخط کرن
 سوچ سوچی پرزه برد نطمی کرزه تهنه شانک خیال
 فن ز ظلم میچ ژه سانس قلفس علمس بهر داد

گر منت نه گيتا زان هيو يک ان قرآنک خيال
 جهوى قسم توک ته وطنک يهک اگر وطنک رقيق
 دحيان توک جهان وطنک تهوره پيت فانک خيال
 دشمن همنده پيره اندازد جهوى نه چوک گيرس اندر
 تهو دچن کهاد نظر يته بر يومتد کر جانک خيال
 دشناينه دوست لاگي مس دي يادس طمع
 لوره پييد تاري صرفت مينه تازه يارانک خيال
 نادمه توچ بدک ميسه ناده هينرا هوش کر
 نندره گرته بيدار تهو دوتد هقاو طوفانک خيال
 بن دلاور نيک يه خوف و خطر بن شير نه
 کيانه چاين دشمن ما آسيه سيد انک خيال
 لوک جهوى ر سوره هرگاه خدمت خلق خدا
 پهر نه تو مس کن من به پنهانک خيال

خواب

فضل گریار بجهان چسب رختش امیدوار
 فال بدکیاه تمام کھوت آسبه حال بدآد پیس کار
 جل این بیه رختک دریا بچوش من حسبلوه باد
 چاره گرفته ماره گبیه تنگ آد عالم زیر بار
 وچه مر خوابس منصرف زن شود ستی گز آسمان
 آفتاب شرمندہ دیو نغم آسمان یثر اشک بار
 تار کوزن نوز کھو ممت زونه زن لگمت گرسن
 آسمان منتر ملایک زن کران آس گریه زار
 کوه بیابان زن ودان آس سوز زن چو کمت دشن
 زن سبز باغون ز رز رامت هر قه بیو ممت بهار
 سہل زن کھمت گلن چین و نیم آخر شکست

جانور وحشی و چیم غمگین بلبُل دل فگار
 کوئل و چیم بون کن نیت و قیمت کنن زن اش چشان
 دود و چیم نیران زینیس زن دران انداندهو نار
 زن ته لکه چری گنت و چیمک چشمن پیر زن
 اک اکس تم ژوپ هووان زخمی و چیم لک بشمار
 ماحه کورن بر و چیم مایس ته گبرس زن فساد
 هنگه ته منگه لونس اندر مشغول دیو طم یار یار
 زن کران لته موندر غریبن پیچ کسته و گرس امیر
 کینسه کن تبه کانه نه چجان کس بوی بند گورشته دار
 شر کن خیرس بدل زن ساروی تهو مت روا
 جور و استبداد بیر خیرس نه غصبس واگزار
 فال زن شکسک پوت زن شال ویشه سه ژلان
 نامدار زن نابکار زن خامنی اتقه اقتدار

جهنمک موکل و چیم جنتس بنیومت دید وان

بهره در نار و دوس یته زن کران اسبه لاره لار

تاله گل لک و چیم زن یم پین کاشترودان

بیته پشیمانی پریشانی کران بتر ناله زار

ساسة بد کاشتر و چیم زن اش هران مرثیه پزان

بیون بیولوی ساری مگر بیدل و چیم بتر بهقرار

خاصه لک و چیم پران استغفر الله العظیم

تراس بوته تمنی اندر تامت دلن ر لوم قرار

توبه تقصیر پوس کران یتهه حال بدست و چیم

زن گیم آواز تام لے مرد کشمیر دل مه مار

زوره سان آکو کلن الله اکبر تام گوم

نغره حمید ربجا وان زن و چیم شیر جبار

زن بهار و کلن یوان نصر من الله و یدنا

بوز و الفتح "قرب و کن روز کر تام انتظار
 اوس شب جمعک عمل صبحک و چھان اوس یہ خواب
 تام و ترہم زیر دلو ہم گاش آو و دتھ گزھ ہشیار
 خوابی اندرونان تعبیر اوسم بابہ جان !
 پہنوی رو تو ی رنجور و لشن دن کی کالہ زہ پرار
 (۸ ضروری مسئلہ)

ندامت

چھی توبہ پران توبہ استغفار خدا یا
 استغفر اللہ العظیم اے بار خدا یا
 ہنتر بارہ گنج کھارچہ پونہ اشہ ارشہ نفس کن
 آٹہ بارہ ہتھ آس پانہ گنہک بار خدا یا
 مشراونکی ہول گنہ گتہ اس وری بدین پٹھ
 اسہ کر دہے تی پٹھک ژہ ہتھ بزار خدا یا

ایسه تنگنه بوزن کیا چهو قرآن سنرمادان
پیشه با طلس تهو کر حقس انکار خدا یا

مشراو ایسه پیز دین نزاو آمین الصافک
شهن کلمه تراو ته نال گو زنا رخدا یا

کینه دیره نه ریش روزه زاه ایسه پیز نه ناز

ایسه کینه زاه ریشه کامه بخش مار خدا یا

هسته ای سنس آولس گرو آبس منر

دته پانه دتن ته ناد پور تار خدا یا

پیزه دله ته پیزه زیوه چهی پران رزه چانه کره تهف

استغفر الله العظیم صد بار خدا یا

پهک رحم کردن رحمتک در دانه دتقی تهاد

عفو کریم ناد پوی غفار خدا یا

هشرون ندامت مشر کرته شرمندگی هتیه ای

اُس بینوار بجز سیاه کار حذایا
۹ فزوری ۱۹۴۷ء

غزل

دل دارہ پھنکنا دل تھو دکھنا دل ہشیارن منہز
گل زانہ کیا بلبل او س گل زارن منہز
کس کیا بہت گو کس دہنت او کس بہت گو شہر
لش کیا خبر لیس بے خیر فران کارن منہز
لش کیا خبر لیس آسہ مت سیرن شکارن
ریتہ کالہ دو دتہ کر اپہ کس دوزن تہ دارن منہز
پہونہ دا دلہ سندہ درد دلک کا نہتہ بوزان حال
دوئمہ پہونہ نہ لش دارونہ ماشن اشارن مہنہز
لیس پزونی و ن زلیو رٹن لش از کرن نگسار
منصور سند پاٹھ حق پرست بن لدن دارن منہز

په پونه وار ونه لس پيز ونه کيا بادا پيز آوړ.

گر شه موخته مارس مول کړن يا پخته کارن منږ

کيوته ما پتن بيه واندړن منږ شوبه رت انسان

تپوته نام دارا پيوې گر خان کر شه خام کارن منږ

که منږه محمد مصطفیٰ ژول يار اصحاب مېته

گذراؤ متواوه زندگي انصار يارن منږ

س همنه آکه کتبه رنجور بزول نامرادن سیت

دلسن ته ژونگړن بوگس پېه نابکارن منږ

(۷۱ د سېپتمبر ۱۹۵۰)

سُرخ پرچم سلامت

سر بلندای سُرخ پرچم دم بدم بویڼی سلامت

هر سمت هر منډلت بر هر قدم بویڼی سلامت

په همک وړته جامن جرته خون شهیدان وطن

سرخ رنگ ای سرخ زود الاحتم بویئے سلام

کاشن هنرن امیدن بندرہ چہک چہمہ حیات

چہک مزورن گریتن کیوت جام جم بویئے سلام

چہک مزورن گریتن روح تہ نوہ سمٹک پیام

غم شہن سرمایہ دارن کیوت صدم بویئے سلام

سون عزت آبرو شی سون طمع آرزو

کردن اسبہ رے پنن دین دو صدم بویئے سلام

از چہو چو لوی راج کشہرک ترہ چہک سراج کون

از گیوان رنجور چو لوی ہتھ قلم بویئے سلام

(۳۶ دسمبر ۱۹۱۵ء)

سلام بہ دروازہ زندان

جذری لکھی کی گرفتاری میں یہ نظم سنرل جیل سے لکھی گئی

سلام بوزای دیر زندان خدائیں دُپہہ مہا کیا گو

نوی مرد خسرو آدی ژه مہمان و چہ خدا کیا گو
 حوالہ پہوئی رچیتہ تہوزن گلن ہند بلبلن ہند دل
 یہوئی پمپہ سر زمینکہ علم شعرک دلرا کیا گو
 نظرکہ بوزلے زندان سواہل راز پہوئی جہان
 فرشتن یس پہو پچھنادان نظام الا اللہ کیا گو
 در سگاہ عمل بیشک ژہ پھوک عملن کران اصلاح
 مگر دتم ژہ وچھتا زاہ بنن مرد خدا کیا گو
 وکتا مدت ژہ وچھمت چھت سٹھاہ ریزن تہ بیخوگر
 رمن ژورن تہ بد معاشن ژہ نش حاصل مکیا گو
 لو لے اندر ژہ رچھمت چھت سٹھاہ رہیرتہ بڈا فسر
 اما غم خوار قومک کیوتہ بنن تیوتہ رہنا کیا گو
 پہو وایان ساز نو سطور ژہ نش از شاد و خوش مسرور
 رمن کاشردن رنجور یہ سوی الہی وفا کیا گو

پنجرک بلب

جنوری ۱۹۵۱ء کی دوران گرفتاری میں سرٹیکر سنٹرل جیل کی ایک شام
گورنر کشمیر کی خدمت میں

تعب و تحسرت جہیم یوان جبریت چہو یہ کیونکہ کار

کہہ ہارے روٹھاکہ بلبلو کورکھہ ژہ گرفتار

ایا باغوانس گوگلن بلبل چہو و فسادار

کہہ ہارے روٹھاکہ بلبلو کورکھہ ژہ گرفتار

یس باغوانس قتلکس دین سوی چہو چہون ایمان

سوی کلمہ پرناؤتہ ژہ از تام گل تہ خارستان

اوسک گلن ہند غمہ خوان کورکھہ ژہ توی خوار

کہہ ہارے روٹھاکہ بلبلو کورکھہ ژہ گرفتار

روٹھاکہ ژہ از متنی بدل بیستی ژہ شکوہ خوان

ہتوی لدرک پنجرکس ژہ از بیستی ژہ ثنا خوان

امه خفته ستم کیدوان پشمن پشمن آزار
که مازنه رود شکمه طلبلو کوریکه زه گرفتار

اوسک زه پوشن منزه بهتته تهنالکن نشه دور
کستام دشمن چيون اوس تته رشکه برتته پور
بهتتان دنته ایم کویه چيون صیاد حیر دار
که مازنه رود شکمه طلبلو کوریکه زه گرفتار

اوسویه تئیک شک ستوه الزام بیک پجوی
کرمته به اوسوی بردننه از الغام تئیک پجوی
قیدی اسیری بوز پیژ یارین چه سزا دار
که مازنه رود شکمه طلبلو کوریکه زه گرفتار

رنجوره یدوی چوک زه زندالن اندر مظلوم
دن دن ترانه نوید دل پینه روزه زاهد خشموم
زهن جامه صبرک نال توکل نه دجه گل زار

کجه ماژده روژمهکه بلب لوکور بکجه ژده گر قنار

(۲۳ جنوری ۱۹۵۱ء)

پنجرک بلبل

اصیاد و کیازہ کرتیس بند بوتید پنجرکس اندر

آغہ میون چہوی باگہ دان لیس باخوان از پنجر

دین و ایمان چہوی نیا کشر لفسب العین میون

کینہ میون کس دشمنس در دل یہ سینس روو مشر

باخوان دوپ گرشن پنجرکس لدن داریل تہ کاو

کینہ دوپن شیدک گل بلبل تہون پنجرکس اندر

ٹہولہ منترہ نیر تہہ ستم ہر دک تہ دچہ میانو اچھو

نو بہارس منترہ تہ چوس از بوی تلان ہر دک مشر

آش اسٹم تہہ بہارس منترہ پرن کڈہ نابود اش

یام بوزم گوس آزاد تام بیہ و دتم خط

پهپا عوامی راج کینه ملکس پھو ازو تختت بهوج

لوٹ کیا گٹھ کار تہ ناپڑ سان پھونہ کاہنہ دادگر

پریم نی بردنٹہ مارش لیس پریم پیرڈنٹ پھو از

پھونہ معلوم میانہ اتھ لٹ دوتنت کیا اوش مشر

کوتہ تہ اوس تہ رنجہ سختی ہند شکار مہ میور سحر

از تہ وٹ بوی قیدور زندان تہومت بند نظر

(۲۲ جزوی ۱۹۵۱ء)

(از سنٹرل جیل سرنگر)

رہ مائی

رہا گوک بلبو امہ پیچرہ منترہ عنتم تراد کر شادی

پیشی ز پیچرہ ظلمچہ دس گئی حاصل تہ آزادی

یوتہوی روٹھکھ تہوتہوی بیتہ باغہ کٹو جانور قتل شور

شہر کتور لاران باغوانس آئی فریادی

کنن گو با غواش قدر و انس حال چیلوی یام

دنن نامت کریون جل جل رما بلبل بدشادی

محمد مقبول کن

ناو پهنوی مقبول بوز مقبول حق آن گرشاک

اس دنان مقبول جمعی مقبول حق آن گرشاک

پور کتوده شته وری اوس ارمنته زورم اسوج

بکری سته سال اوس مقبول حق آن گرشاک

شتوهم تاریخ شعبان المعظم اوس رتبه

وقت خطبک دوه جمعه مقبول حق آن گرشاک

اوس سته سحری زده شته سال که شیه در روان

آ که یلیه یوت زاکه روت مقبول حق آن گرشاک

بخشنی جنگ تیز اوس تند مهرلن اوس در شور

اوس مته شوتک وقت مقبول حق آن گرشاک

گاش آو دلچین اچین میانن ته زاکه پیمش چان
 آتش قوس بنزله تیوته مقبول حق ائن گر شک
 تھوزه حس قومک ته وطنک خدمت خلک خیل
 دونه روتو پیل نیک پیر مقبول حق ائن گر شک
 بوش دزه بے بهمن تیوته خوشه یوتنه ین سر بسر
 نوش دل باهوش پھک مقبول حق ائن گر شک
 غیرت و بهمت حجت بخشنی رب العلیل
 پھک تیوتهوی لایق روتوی مقبول حق ائن گر شک
 پھک قوی بهمت قوی دل پھوی عجب ذوق و یقین
 سون قوی اید پھک مقبول حق ائن گر شک
 صدر مبارک مرجا شایاش چانس بهتس
 چھے ارادن پیغم عمل مقبول حق ائن گر شک
 پھوی ینن ایمان تیوتهوی مضبوط یوتنه الہ رادہ کوہ

بادہ پُز انزراوہ حق مقبول حق اُن گر شک

تہو پین آیین نین الضاف کر ظلمس جواب

داد عدس پُہک ہوان مقبول حق اُن گر شک

یٰت شہل ت و اترہ بیه تاف ظالمس ظلمس خلاف

روز ہر دم بوز توتہ مقبول حق اُن گر شک

دستگیری کر زہ بے دستن بیکس بے سرن

خستہ دل رچہ غمزدن مقبول حق اُن گر شک

جدثہ فاروق عمر پُہوی جدثہ پُہوی لطفت و کرم

تہف غمزیس کر اگر مقبول حق اُن گر شک

نیکستی پتہ کچھ ایلین سیت کمینن و پھ سبق

پہوی تیوتھوی عادت رتوی مقبول حق اُن گر شک

رٹہ سنجار تچ دتہ تہ گہنوش کران گرثہ اجتناب

باد تہوار شاد پُہوی مقبول حق اُن گر شک

طمانتھ لضی العین گنڈتھ سوز نے پیغام جان
پر عمل کرا تھ اگر مقبول حق آسن گر شک

پر زہ بس تعلیم طمانتھیں رٹنہ سوی نقش قدم
دہندہ سوچھے عالی عجب مقبول حق آسن گر شک

پھوی دنان رنجوریں مشہور نامی بابہ جیون
مان پھوی فرمان رتو مقبول حق آسن گر شک
(۷ مارچ ۱۹۵۷ء)

ای پسرنید پد ریشنو بگوش دل بہوش
یاد گر دارد سخن مقبول حق باشد ترا

غزل

انسان بن انسان اشرف زان یکتائی
انسان پھوی انسان سُنریں تمارہ رمانی

زاو ماجہ کسی آدھون ہیون نا دھتھ انسان

بدھ چین یہودی ہندو مسلمان سیکھ تہ عیسائی
 ملکہ تلہ پو کٹوی گل تہ گل یتہ درای رنگارنگ
 پیدا چہ کرمتر مذہب و و گتہ یارہ خدائی
 مذہب پو تمکوی ناویں اکہ وقتہ اوں قانون
 انسان و نان یتہ آدنتہ قانون خدائی
 پتر اوں لیکن مطلبس تمکس پو کس و اتان
 معنی تمک سوی زانہ لیں بہ صدق و صفائی
 ینہ آوامنک محبتک پیغام ہتیر تجور
 تنہ بوزناوان گوتمس نو علم خدائی
 (عامتہ ۱۹۷۷ء)
 امداد باہمی سون
 پھول سادہ تازہ گلزار امداد باہمی سون
 ینہ لوفہ کثیرہ معمار امداد باہمی سون
 انہ لوفہ کثیرہ لعل قوم تجارتک پھل

لگ گز هنده دین کمیل امداد با همی سون

پرتنه جایه شهره گامن از کپولمت چه عان

نوحلقه دارانجن امداد با همی سون

گرته ختم زور بازار لگ ژلنه کلنه غله دار

کره پانه دانه یاپار امداد با همی سون

ریخوره دوتنه لکن کر تخریک هم برادر

مژه راده رحمتش بر امداد با همی سون

(نصفی ۱۵۱۹۴)

شاعر س کن

شاعر ابن پرتنه زمانش کیوتازه نو پیغام گل

ترجمان نازک خیالین مهنده بن الهام گل

کفر چیدن رازن اندر بن مشعل راه یقین

بلبلن دیون چپوی خزانس مهنده نو پیغام گل

بلبلن مهنده خوان چپک بن گلن مهنده رازدان

داغ گل معلوم کر کیا گو بهار کیا گو خزان

واقف گنجینه اسرار پنهان داره بن

داشت کداده فلسف دُشِره ناوُشش کر عیان

یاره کدیمیه داره بن انسانند ذات و صفات

لیل مجنون تراؤ وله انتر او تفسیر حیات

همنشیں و له بوز لویه کتفه میون محرم راز بن

پریون و دنیا سوریه و تهه لویه و نیهک آغا ز بن

چچک گیون و ول سون از گونه ماته لویه و قنک مگر

سازوای مزوره سندر مظلومه سندر اوز بن

زندگی منزه کر چیچک ز چیچک و تهه مندیچک زه کاش

کاروانس بیت بیت یکچه بر دهنه کر منزلک تلاش

ریگزاران حارزاران منزه بن و تهه مندی نشان

مخلص اندر ارته کر راز لولک داره پچاش

بن مفکر فکرہ ہند جوش پیدہ کر پائس اندر
 نادرہ کٹھ چھوی تارہ ظن قوم طوفان اندر
 اس اتحادک ترقی ہند سبق دین چھوی لکن
 رُوح آزاد پیدہ کرد دوبارہ انسان اندر

چھوی اگر جہاد و جلال کر شاعری اندر کمال
 جہاد وال روز زندہ حاصل کر مقام لازوال
 زندگانی چھے تہ لاغابی کرن حاصل مگر
 سیت میں رنجور یا تہ تہ بن تندرک ہم خیال
 (۹ اگست ۱۹۵۱ء)

از جدا مہجور گو

یہ نظم کشمیر کے مایہ ناز ترقی پسند شاعر حضرت مہجور گو کی وفات پر لکھی گئی
 غم چھو از ماتم کشمیرے از جدا مہجور گو
 دوستان یارن رفیقین از جدا مہجور گو
 آہ گلن ہند نغمہ خوان لیس بلبلن ہند ترجمان

غزل

فوطه موله ناده ته خسرید آری ژمارنه محنته مار
 محنته مادته فوطه ییم کن راده بش پهنوی دتار
 ددکه بازو هام گر کن و شکله کینه مادته کنشک
 فکره گر کن لورته موکودن کھوٹ کنن والین قرار
 آفتابن ترا ویر یوه رط تار کوشهر منده گی
 کاش آدگه شرح نگره بوج گر خشنه لگ شکمت بهیار
 سون صرافن اوس کتبه سترل کنک سون ماد ماد
 سورگ کتنه درگه باده دامینو کن جمع بیوایه دیار
 کیسه کدته لته دته فراخس لگ لکن اصلک اش
 بنر دته رنجوره بازارس اندر پر کهاد کار

انتظار کیجئے

بانگ انقلاب کے علاوہ میری تصنیف کے
 مزید اور تین کتابیں بہادِ حیات "روح آزاد
 بہارِ جادو" ان جن میں اعلیٰ اور چیدہ نظمیں ہیں
 اور حالاتِ حاضرہ پر تبصرہ کیا گیا ہے۔ بہت جلدی
 کیساتھ شائع کی جائیگی۔ شائقین اور ترقی پسند
 صاحبان بے صبری سے انتظار فرمائیں
 (ریجنر کاشمیری)

(بقلم اسد اللہ اندر واری)

پروپیراٹرشخ علام محمد

شیخ علام محمد سائز قاجران کتب

و مالکان قتل منزل فایضه بانسرا میرا کتل سینگ